

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om frafall av gebyr

Dato

21.06.2021

Saksnummer

2021-00567

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr 12. februar 2021. Klager forklarer at han var på tur og steg ombord i bussen før han hadde rukket å kjøpe billett. Videre forklarer klager at han akkurat hadde rukket å komme frem til bussen etter overtidsarbeid på jobb. Idet klager skulle gå ombord så han to vektere. Den ene vekteren spurte klager om han hadde kjøpt billett og dette svarte klager nei til. Klager forklarer at vekteren gikk videre uten å si noe, dette signaliserte til klager at det var greit at han steg ombord på bussen for å deretter betale for billetten. Klager anfører at han ikke visste at man måtte ha billett før man går ombord på bussen og at konsekvensen av dette ville være et gebyr. Etter at klager gikk ombord på bussen begynte den andre vekteren å skrive ut et gebyr fordi klager hadde gått ombord på bussen uten billett. Klager viser til klagen han sendte til AtB for mer utfyllende informasjon.

Klager mener at selv om AtB viser i sitt svar på klagen til at de har gått bredt ut og informert om endringene som gjaldt fra august 2019, så er ikke dette et argument for at man faktisk skal ha oppdatert seg på følgende informasjon. Klager anfører at det var vintermørkt og at han ikke hadde tid eller anledning til å gjøre seg kjent med innholdet av informasjonen som var å finne ved bussholdeplassen. Videre anfører klager at han ikke var klar over at han ikke kunne reise med AtB uten billett før ombordstigning. Klager mener at kontrollørene hadde en god anledning til å informere han om dette på bussholdeplassen. Klager mener at hensikten bak å gjennomføre billettkontroller må være å ta de som faktisk ikke betaler for billett. Klager påpeker at det var like før ombordstigning han ble spurt om billett og dersom han ut ifra det han visste rundt ordningen samt kontrollørens signal på hva som var akseptert ville klager strengt tatt ikke ha gått på bussen i det hele tatt siden han så kontrollørene tydelig ved ankomst. Klager anfører at han ikke hadde kommet seg ombord på bussen før han ble ilagt gebyr.

Klager forklarer at det er forståelig om gebyret hadde blitt ilagt dersom han hadde satt seg på et sete og deretter ikke gjort noe for å kjøpe billett.

Klager forklarer at han anser situasjonen som en direkte provokasjon ved at han før han hadde fullført ombordstigningen signaliserte til kontrollør etter spørsmål om billett og etter negativt svar fra klager at det var greit at han steg ombord uten konsekvenser, siden kontrolløren ikke sa noen som helst rundt problematikken og gikk umiddelbart videre inn mot bussen. Klager mener at en fornuftig tilnærming fra kontrollørene sin side ville ha vært å informere klager om dette før ombordstigning i stedet for å fremme provokasjon/villfarelse ved å tilsynelatende signalisere at det er uproblematisk og deretter ilagge et gebyr.

Etter at klager har mottatt AtB sitt tilsvaret i saken legger han til at det AtB beskriver om sin nødvendige praksis impliserer at man er nødt til å gi alle gebyr uavhengig av omstendigheter. Klager mener dette er diskuterbart ettersom problemstillingen med behov for å kontrollere aktører åpenbart ikke legger grunnlag for hva som er akseptabel tilnærming i en situasjon som denne.

Klager krever frafall av gebyret.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr 12. februar 2021 fordi han ikke kunne fremvise gyldig billett under billettkontrollen. I forbindelse med innføring av ny rutestruktur i Trondheim den 3. august 2019, gikk AtB samtidig over til åpen billettering. Ved åpen billettering kan den reisende gå om bord i bussen uten å registrere/validere eller vise frem billetten for sjåfør, så lenge denne er kjøpt/aktivert før påstigning. Dersom man ikke kan fremvise gyldig billett ved kontroll illegges tilleggsgebyr.

AtB kan ikke tillate en praksis hvor den reisende kjøper billett etter å ha kommet om bord i bussen. Det at klager anser dette som urimelig, fratar han ikke for ansvar.

AtB viser til sine transportvedtekter punkt 6.2 hvor det fremgår at: "Reisende som ved kontroll ikke kan vise gyldig billett for påbegynt reise, skal betale tilleggsavgift. Med påbegynt reise forstås at passasjerer er om bord i transportmiddelet." Det er hvorvidt man har en gyldig billett klar ved ombordstigning som er avgjørende. Hensikten med å gjennomføre billettkontroll er at det skal gis sanksjoner til den enkelte som reiser uten gyldig billett. Dette gjelder også reisende som ikke betaler eller kjøper billett etter påstigning. Målet med billettkontroll er å sikre inntekter fra billettkjøp, ikke fra tilleggsgebyr.

På grunn av ovennevnte informasjon finner AtB ikke grunnlag for å ettergi tilleggsgebyret.

Nemnda bemerker

Klager ble ilagt gebyr 12. februar 2021 fordi han ikke kunne fremvise gyldig billett under billettkontrollen.

Det følger av AtBs transportvedtekter pkt. 3 a og b at det er den reisendes ansvar å ha gyldig betalingsmiddel og å ha gyldig billett ved påstigning.

Av transportvedtektenes pkt. 6.2 følger det at det skal ilegges tilleggsavgift dersom den reisende ikke kan vise gyldig billett. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Klager erkjenner at han ikke kjøpte billett før ombordstigning og han kunne derfor ikke fremvise gyldig billett under billettkontrollen, således var vilkårene for å legge gebyr til stede.

Klager anfører at han ikke var klar over at han måtte ha gyldig billett før ombordstigning. Videre anfører klager at han anser det som en direkte provokasjon at før klager hadde fullført påstigningen hadde kontrollørene spurt han om han hadde gyldig billett, og at etter negativt svar fra klager så sa ikke kontrolløren noe umiddelbart om dette, og at det ville medføre konsekvenser.

Nemnda bemerker at det er den reisendes ansvar å gjøre seg kjent med reglene for reise og billettkjøp. Det er den reisendes ansvar å sørge for gyldig billett ved reise med kollektiv transport.

Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å anbefale at gebyret frafalles.

Vedtak

Transportklagenemnda finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

- Steinar Backe (leder)
- Hege Sundby (Forbrukerrådet)
- Steffen Lien (Forbrukerrådet)
- Ingvild Brennøden (Innlandet fylkeskommune)
- Olav Grøttland (Vy)